

بسم الله الرحمن الرحيم

رشد و تکامل آناتومیکی انسان: گذار از دوره جنینی به نوزادی

مولفین:

پروفسور محمد تقی جغتایی

(استاد نوروآناتومی، دانشگاه علوم پزشکی ایران)

دکتر مهرداد بختیاری

(استادیار علوم تشریح، دانشگاه علوم پزشکی ایران)

ایوب رستم زاده

(مدرس تکنیک‌های پیشرفته نوروایمیجینگ؛ دانشجوی دکتری تخصصی علوم تشریحی، دانشگاه علوم پزشکی ایران)

امید رستم زاده

(کارشناس ارشد کاردرمانی؛ کاردرمانگر حوزه ترومای مغز، سکتۀ و فلج مغزی، دانشگاه علوم پزشکی ایران)

مهدی حیدری

(دانشجوی دکتری تخصصی علوم تشریحی، دانشگاه علوم پزشکی ایران)

مریم میلانی فرد

(دانشجوی دکتری تخصصی علوم تشریحی، دانشگاه علوم پزشکی ایران)

دکتر امیر رئوفی

(استادیار گروه علوم تشریحی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار)

انتشارات نارون دانش

۱۴۰۰

عنوان و نام پدیدآور	رشد و تکامل آناتومیکی انسان: گذار از دوره جنینی به نوزادی/مولفین محمدتقی جغتایی ... و دیگران.
مشخصات نشر	تهران: نارون دانش، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۵۲۵ ص: مصور.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۷۶-۳۸۱-۷
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	مولفین محمدتقی جغتایی، مهرداد بختیاری، ایوب رستم زاده، امید رستم زاده، مهدی حیدری، مریم میلانی فرد، امیر رثوفی.
یادداشت	کتابنامه.
یادداشت	نمایه.
	جنین -- رشد Fetus -- Growth
	نوزاد -- رشد Infants -- Development
	جنین -- کالبدشناسی Fetus -- Anatomy
موضوع	نوزاد -- کالبدشناسی Infants -- Anatomy
	جنین -- ناهنجاری ها Fetus -- Abnormalities
	نوزاد -- ناهنجاری ها Infants -- Abnormalities
	رشد انسان (زیست شناسی) Human Growth
شناسه افزوده	جغتایی محمدتقی، ۱۳۳۸ -
شناسه افزوده	Joghataei, Mohammad Taghi
رده بندی کنگره	RG۶۱۳
رده بندی دیویی	۶۱۲/۶۴۷
شماره کتابشناسی ملی	۸۶۶۲۱۰۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبا

آدرس: میدان انقلاب اسلامی، خیابان کارگر شمالی، خیابان نصرت شرقی، پلاک ۷۲، واحد یک

شماره تماس: ۰۹۲۲۴۰۱۳۷۰۴ و ۰۲۱۶۶۹۳۲۲۴۵

آدرس الکترونیکی: narvanpub@gmail.com

آدرس سایت: www.narvanpub.com

عنوان کتاب: رشد و تکامل آناتومیکی انسان: گذار از دوره جنینی به نوزادی
 مولفین: پروفسور محمد تقی جغتایی، دکتر مهرداد بختیاری، ایوب رستم زاده، امید رستم زاده، مهدی حیدری، مریم میلانی فرد، دکتر امیر رثوفی
 صفحه آرا و طراح جلد: نارون دانش
 ناشر: نارون دانش
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 کهنوبت چاپ: اول ۱۴۰۰
 قیمت: ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۷۶-۳۸۱-۷

مقدمه مولفین

شناخت بدن یکی از موارد مورد تاکید انسان‌ها از گذشته تا به امروز بوده و می‌باشد، چرا که خودشناسی جزئی از خداشناسی بوده و بخش مهمی در معنویت و سعادت بشری است. در این میان آناتومی و جنین شناسی به عنوان خط اول پدید آمدن سیستم‌ها و اعضای مختلف نقش قابل توجهی را در درک مباحث پایه و بالینی در علوم پزشکی دارد و یکی از واحدهای مهم و ضروری برای دانشجویان و فراگیران می‌باشد. از دیرباز فیلسوفان و دانشمندان سرشناسی به رشد و نمو اشاره کرده‌اند. در سال ۱۴۱۶ پیش از میلاد در کتاب مقدس هندوها تحت عنوان گاربها اوپانیشاد «Garbha Upanishad» به اهمیت یادگیری رشد و نمو اشاره شده است. دانشمندان یونانی از جمله بقراط پزشک مشهور یونانی (۳۷۷ تا ۴۶۰ پیش از میلاد) که از او به عنوان پدر دانش پزشکی نام می‌برند، سهم مهمی و فراوانی در دانش تشریح انسان داشته است. پیشرفت تشریح انسان در قرون وسطی مدیون کتاب مقدس مسلمانان است که در چندین آیه به آفرینش انسان از نطفه اشاره می‌کند. در دوره رنسانس لئوناردو داوینچی (۱۵۱۹-۱۴۵۲) با اندازه‌گیری رشد پیش از تولد، روش کمی (quantitative) را در جنین شناسی پایه‌گذاری کرد. علیرغم اینکه علم جنین شناسی بطور فزاینده و پیوسته در حال گسترش و کامل شدن است اما یک شکاف مهمی بین دوره جنینی (قبل از تولد) و افراد بزرگسال (Adult) احساس می‌شود که به آن دوره بعد از تولد (نوزادی و کودکی و خردسالی و نوجوانی و... به ترتیب) می‌گویند که برای یادگیری و درک دانش پزشکی بسیار مهم و کاربردی است. این کتاب به عنوان یک راهنمای جامع و رفرتس معتبر در رابطه با رشد و تکوین آناتومیک (و جنبه فیزیولوژیکی برخی سیستم‌های بدن) نوزادان برای اولین بار در کشور نگارش شده است. جنبه رشد و نمو آناتومیک- فیزیولوژیکی سیستم‌های بدن بسیار گسترده بوده و در این راستا نام تجاری‌های آناتومیک فراوانی پدید می‌آید که در کتاب حاضر به برخی از آنها اشاره شده است. کتاب حاضر با دو خوری تکاملی شروع می‌شود که شامل ساختار آناتومیک در دوران جنینی (ژنتیکی) و دوم نقش محیط در تکامل بعد از تولد می‌باشد. یک نوزاد تازه متولد شده تا رسیدن به بلوغ قدش حدود ۳ برابر و وزنش حدود ۱۷ برابر افزایش می‌یابد. از انجایی که در طول نمو و تکامل چندین ساختار درگیر هستند، بنابراین آناتومی کودک خصوصاً نوزادان با بزرگسالان تفاوت زیادی دارد. در این کتاب ویژگی‌های کلیدی آناتومی از دوران جنینی و ورود به دوران کودکی و خردسالی بحث شده است که کاربرد مهمی را برای پزشکان، گروه توانبخشی، پرستاران و پیراپزشکان دارد. یادگیری این دوره از رشد انسان برای متخصصین داخلی، رادیولوژی، جراحان و بیهوشی بسیار حائز اهمیت است. لذا به دلیل اهمیت ویژه این دوره زمانی پیشنهاد می‌شود که این موضوع در دوره آموزشی یا واحدهای درسی دانشجویان رشته‌های مذکور گنجانده شود.

پروفسور محمد تقی جغتایی

ایوب رستم زاده

تابستان ۱۳۹۹

فهرست مطالب

فصل اول- مروری بر چگونگی پیدایش حیات و تکامل موجودات	۷
فصل دوم- مبانی و الگوهای مختلف رشد و نمو	۲۹
فصل سوم- سیستم عصبی	۵۹
فصل چهارم- سیستم اسکلتی	۱۳۱
فصل پنجم- سیستم قلبی- عروقی	۱۷۵
فصل ششم- سیستم تنفسی	۲۰۹
فصل هفتم- سیستم ادراری	۲۴۱
فصل هشتم- سیستم تولید مثل	۲۸۵
فصل نهم- سیستم گوارش	۳۳۱
فصل دهم- سیستم ایمنی	۳۵۷
فصل یازدهم- حواس ویژه	۳۸۹
فصل دوازدهم- غدد و سیستم درون ریز	۴۱۹
فصل سیزدهم- علل و الگوی ایجاد اختلالات تکاملی- تکوینی سیستم‌های بدن	۴۷۹
منابع	۵۰۷
نمایه	۵۰۸